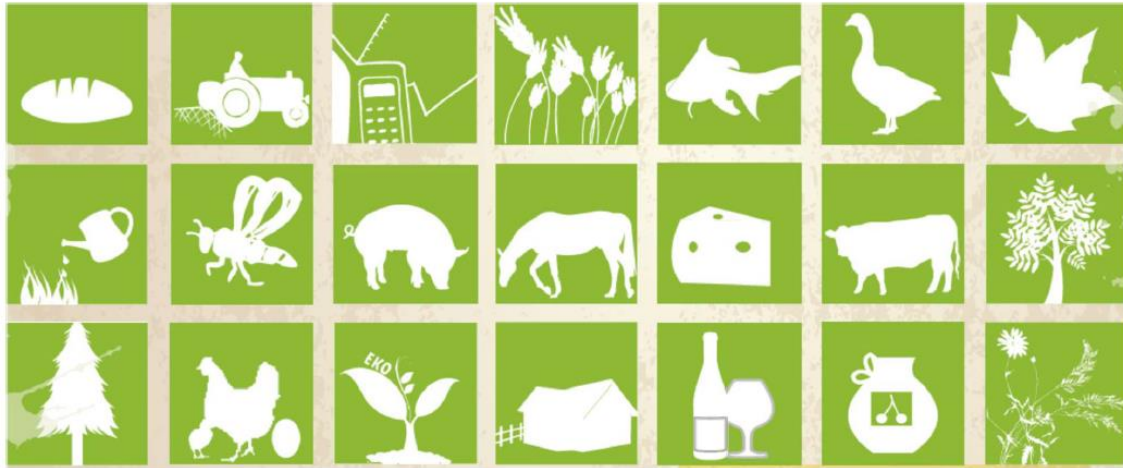

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

KORACI DO...

STAVLJANJA VINA NA TRŽIŠTE

UVOD

Vino je vrijedan poljoprivredni i prehrambeni proizvod. Istovremeno, zbog specifičnih svojstava vina, ambalaže u koju se pakira, zaštite potrošača, porezne politike, stavljanje na tržište regulirano je i drugim propisima. Brošura donosi pregledni osvrt postupka stavljanja vina na tržište.

1. korak: REGISTAR VINOGRADA

Registar vinograda

Registar vinograda vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, APPRRR), a obveznici upisa su: vinogradari, proizvođači grožđa, proizvođači vina, prerađivači, punitelji boca, trgovci, destilateri i ostali.

Obvezne izjave

Podnose ih:

- Izjavu o berbi, proizvođači grožđa;
- Izjavu o proizvodnji, proizvođači vina;
- Izjavu o zalihama, proizvođači vina, prerađivači, punitelji boca, trgovci.

Prateći dokumenti: svaki prijevoz vinskih proizvoda mora biti popraćen pratećim dokumentom.

Ulazni i izlazni registri

Fizičke ili pravne osobe, koje drže vinske proizvode u poslovne ili komercijalne svrhe, a posebno proizvođači grožđa, proizvođači vina, prerađivači, punitelji boca i trgovci moraju za te proizvode voditi ulazne i izlazne registre te evidencije ulaza i izlaza grožđa, mošta i vina (podrumaska evidencija).

U vođenju ulaznog i izlaznog registra kod svih kategorija proizvoda uzimaju se u obzir:

- gubitci do kojih dolazi prilikom skladištenja, zbog isparavanja ili postupaka prerade te zbog postupaka u promjenama kategorije proizvoda,
- osobna potrošnja proizvođača i njegove obitelji,
- moguće slučajne promjene količine proizvoda.

*Razdoblje čuvanja obveznih izjava, pratećih dokumenata i ulaznih i izlaznih registara je najmanje pet godina od kraja kalendarske godine tijekom koje su popunjeni.

Više informacija i obrasci : <https://www.apprrr.hr/registri/>

2. korak: STAVLJANJE VINA NA TRŽIŠTE

Stavljanje vina na tržište

Rješenje za stavljanje vina na tržište izdaje Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (dalje: Agencija, HAPIH) /Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (dalje: Centar).

Podnositelj zahtjeva dostavlja propisno označen uzorak, koji mora biti pripremljen za tržište.

Uzorak vina ili voćnog vina čine četiri (4) boce uzorka zapremnine minimalno 0,75 L;

- za fizikalno kemijsku analizu, dvije (2) boce uzorka zapremnine minimalno 0,75 L;
- za senzorno ocjenjivanje, dvije (2) boce uzorka zapremnine minimalno 0,75 L.

U slučaju da je zapremnina boca manja od 0,75 L ukupna količina uzorka ne može biti manja od 3 L (npr. ako je zapremnina boca 0,375 L potrebno je dostaviti 8 boca uzorka).

Uzorke je moguće dostaviti osobno, poštom (kurirska dostava) ili djelatnik Centra uzima/preuzima uzorak kod proizvođača po zaprimljenom zahtjevu i pri tome izdaje potvrdu o uzetim/preuzetim uzorcima.

Uzorak vina ili kojeg drugog proizvoda, mora predstavljati prosječan uzorak cjelokupne količine proizvoda za koji se podnosi zahtjev za izdavanje Rješenja o stavljanju na tržište.

HAPIH od 01. ožujka 2020. godine obvezno naplaćuje upravnu pristojbu u iznosu od 70,00 kn po zaprimljenom zahtjevu. Uplata upravne pristojbe može se izvršiti općom uplatnicom ili putem internet bankarstva izravno, na sljedeći račun:

IBAN DRŽAVNOG PRORAČUNA: HR1210010051863000160

Model: HR64

Poziv na broj: 5002-44565-018.

Ako se pristojba uplaćuje izravno na propisani račun, uz zahtjev je potrebno dostavi dokaz o uplati i to: presliku naloga za plaćanje (uplatnica) ako je pristojba plaćena gotovinskim nalogom, odnosno potvrdu o provedenom nalogu za plaćanje, ako je pristojba plaćena internet bankarstvom.

Pristojbu je moguće platiti i prilaganjem upravne pristojbe (biljega od 70,00 kn).

Nakon provedenog ispitivanja i utvrđivanja sukladnosti proizvoda sa zahtjevima Zakona o vinu i pratećih Pravilnika HAPIH izdaje odgovarajuće Rješenje po traženom zahtjevu stranke.

Postupak certifikacije vina sa zaštićenim oznakama izvornosti - ZOI

Proizvođač, koji želi ishoditi Rješenje (certifikat) za stavljanje vina s oznakom izvornosti u promet, sukladno odredbama Zakona o vinu, dužan je do 15. siječnja svake godine putem obrasca „Izjava o proizvodnji“ Agenciji za plaćanja u poljoprivredi (APPRRR) iskazati svoju namjeru proizvodnje vina sa ZOI u narednoj vinskoj godini. Certifikacijsko tijelo standardnim pismom na obrascu OB-01/7 obavještava sve proizvođače, koji su u APPRRR-u iskazali namjeru proizvodnje vina s oznakom izvornosti o namjeri provedbe postupka stručne kontrole kod proizvođača.

Postupak certifikacije vina sa zaštićenom oznakom izvornosti i Certifikacijsko tijelo provodi prema važećim dokumentima sustava upravljanja, prema normi HR EN ISO/IEC 17065:2013.

Više informacija i obrasci : <https://www.hapih.hr/cvuu/procesi/>

3. korak: OZNAČAVANJE VINA

Specifične odredbe označavanja vina

Obvezni podaci u istom vidnom polju:

1. *Vrsta kategorije proizvoda – vino.*
2. *Stvarna alkoholna jakost – navodi se u cijelim postocima ili polovicama postotaka (npr. 12,0 % vol. ili 12,5 % vol.); iza brojke slijedi oznaka: »% vol.«, a ispred brojčanog podatka mogu stajati riječi »stvarna alkoholna jakost«, »stvarni alkohol« ili kratica »alk.«; navedena stvarna alkoholna jakost smije odstupati najviše 0,5 % vol. od jakosti koja se utvrdi analizom.*
3. *Neto količina.*
4. *Sadržaj šećera – za pjenušava vina, gazirana vina, kvalitetna pjenušava vina ili kvalitetna aromatična pjenušava vina.*
5. *ZOI ili tradicionalni izrazi – za vina sa zaštićenom oznakom izvornosti podrijetlom iz RH:*
 - za mirna vina: “kvalitetno vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom” ili “kvalitetno vino KZP”, koje se može dopuniti izrazom: “Mlado vino”, “Arhivsko vino” ili “Desertno vino”; „vrhunsko vino s kontroliranim zemljopisnim podrijetlom“ ili „vrhunsko vino KZP“, koje se

može dopuniti izrazom „Arhivsko vino“, „Desertno vino“, „Kasna berba“, „Izborna berba“, „Izborna berba bobica“, „Izborna berba prosušenih bobica“, „Ledeno vino“;

- za pjenušava vina: „Vrhunsko pjenušavo vino“; „Kvalitetno biser vino“.

1.	ZAŠTIĆENA OZNAKA IZVORNOSTI	ILI	KVALITETNO KZP
			VRHUNSKO KZP
			VRHUNSKO PJENUŠAVO
			KVALITETNO BISER
2.	NAZIV ZOI, NPR. HRVATSKA ISTRA		

6. *Podrijetlo.*

7. *Punitelj za mirna vina i proizvođač za pjenušava vina.*

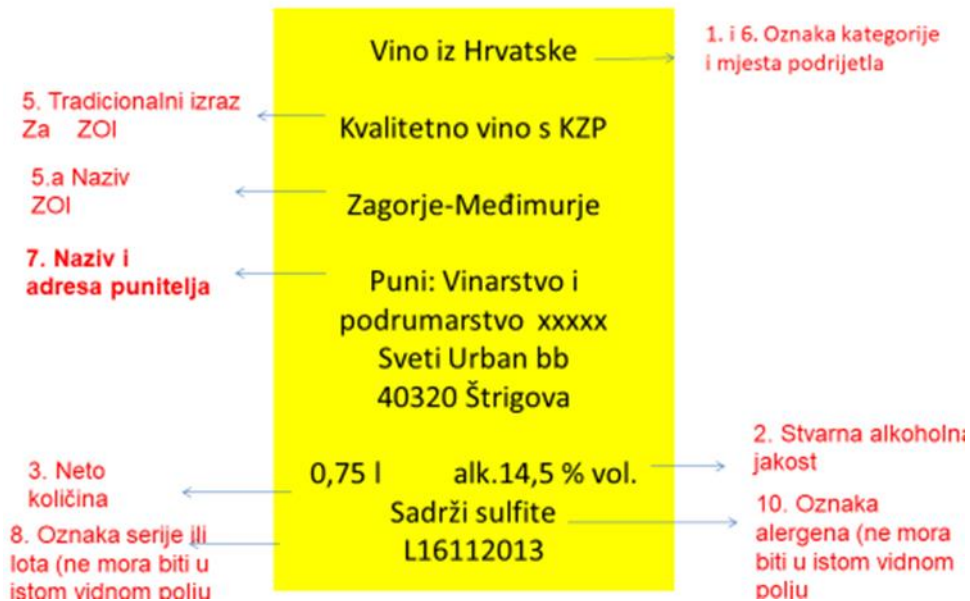
Obvezni podaci, koji mogu biti izvan vidnog polja u kojem se nalaze ostali obvezni podaci:

1. Serija ili lot.
2. Oznaka uvoznika za uvozna vina.
3. Sadržaj alergena.

Dodatni podaci:

1. Oznake zemljopisnih područja:
 - za kvalitetna i vrhunska vina KZP: „vinogradarska regija“, „vinogradarska podregija“, „vinogorje“ ;
 - za vrhunska vina KZP: „vinogradarski položaj“.
2. Godina berbe.
3. Sorta vinove loze.
4. Dodatne oznake za punitelja.
5. Sadržaj šećera za mirna vina proizvedena u Hrvatskoj.
6. Fantazijska imena i trgovačke marke.
7. Dodatni tradicionalni izrazi.
8. Naziv manje ili veće zemljopisne jedinice.

Primjer označavanja vina sa ZOI

4. Korak: OSTALE OBVEZE

Dopunska djelatnost (Agencija za plaćanja u poljoprivredi)

Prema Zakonu o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dopunske djelatnosti su proizvodne i uslužne djelatnosti povezane s poljoprivredom, koje omogućuju bolje korištenje proizvodnih kapaciteta te bolje korištenje znanja, vještina i rada članova OPG-a.

Najčešće dopunske djelatnosti kod vinara su:

- 4.1. proizvodnja poljoprivrednih proizvoda od sirovine iz vlastite proizvodnje uz kupnju dijela sirovine od drugih poljoprivrednih gospodarstava, sukladno posebnim propisima o hrani (proizvodnja vina od kupljenog grožđa)
- 4.2. pružanje ugostiteljskih usluga na OPG-u sukladno posebnim propisima koji uređuju ugostiteljsku djelatnost (vinoćča, kušaonice, izletišta, sobe, apartmani...).

Za upis dopunskih djelatnosti u Upisnik OPG-a potrebno je popuniti obrazac zahtjeva elektroničkim putem u AGRONET sustavu te ispisan i vlastoručno potpisan dostaviti neposredno ili poštom nadležnoj podružnici Agencije za plaćanja, prema prebivalištu nositelja OPG-a. Uz obrazac zahtjeva prilažu se dokazi o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pojedine dopunske djelatnosti ako je takav uvjet propisan posebnim propisom, koji regulira predmetnu djelatnost, ovisno o vrsti djelatnosti i/ili zanimanja.

Više informacija o ovim i ostalim dopunskim djelatnostima: https://www.savjetodavna.hr/wp-content/uploads/2019/03/Koraci-do-dopunskih-djelatnosti-na-OPG_2020.pdf

Registracija subjekta i objekta u poslovanju s hranom (Ministarstvo zdravstva)

Subjekti u poslovanju s hranom upisuju se u Upisnik registriranih subjekata, kojeg vodi Ministarstvo zdravstva te su dužni registrirati i svaki objekt, koji je pod njihovim nadzorom (Upisnik registriranih objekata), a u kojem se obavlja djelatnost u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije hrane.

Za postupak registracije objekta potrebna je sljedeća dokumentacija:

- ispunjen obrazac Zahtjeva za registraciju objekta,
- preslika rješenja o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava,
- 35,00 kn upravne pristojbe po zahtjevu, odnosno objektu.

**Dokumentaciju je potrebno poslati poštom ili neposredno predati na adresu Ministarstva zdravstva, Ksaver 200a, 10000 Zagreb.*

Subjekt u poslovanju s hranom, koji ima registriran objekt ili treba podnijeti zahtjev za registraciju objekta, nije dužan dodatno podnijeti zahtjev za registraciju subjekta, jer se upisom objekta ujedno registrira i subjekt. Ministarstvo zdravstva izdaje Rješenje o registraciji i Izvod iz Upisnika registriranih subjekata i objekata prilikom prvog podnošenja zahtjeva i po potrebi, na zahtjev, bez prethodnog pregleda objekta. Upisnik registriranih subjekata i objekata, kojeg vodi ministarstvo nadležno za zdravstvo, sastavni je dio Središnjega informacijskog sustava sanitarne inspekcije (SISSI). Registrirani objekti nalaze se pod kontrolom nadležne inspekcije Državnog inspektorata.

Minimalni uvjeti prostora za obavljanje djelatnosti: svi subjekti u poslovanju s hranom dužni su uspostaviti, provoditi i održavati sustave i postupke temeljene na načelima HACCP sustava.

Više informacija i obrasci <https://zdravstvo.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1297/samostalni-sektor-za-javnozdravstvenu-zastitu-1347/hrana-1359/registracija-subjekata-i-objekata-u-poslovanju-s-hranom/1856>

Prijava u Registar trošarinskih obveznika (Carinska uprava Ministarstva financija)

Prijava za upis u Registar trošarinskih obveznika podnosi se Carinskom uredu nadležnom prema sjedištu odnosno prebivalištu podnositelja, uporabom sustava elektroničke razmjene podataka na elektroničkom Obrascu PUR, osim u slučaju malih proizvođača vina i jakog alkoholnog pića, koji prijavu za upis u Registar trošarinskih obveznika podnose u pisanom obliku na Obrascu PUR najkasnije 7 dana prije početka planirane proizvodnje.

Mali proizvođači vina podnose pisanu prijavu za upis u Registar trošarinskih obveznika u tri primjerka na Obrascu PUR te dostavljaju:

- podatak o mjestu proizvodnje,
- podatak o očekivanoj količini proizvodnje vina u kalendarskoj godini,
- podatak o površini vinograda u hektarima,
- potvrdu nadležnog tijela da je upisan u odgovarajući upisnik sukladno posebnim propisima i
- potvrdu da zadovoljava minimalno tehničko-tehnološke uvjete za proizvodnju vina propisane posebnim propisima (Izvod iz Upisnika registriranih subjekata i objekata –Ministarstvo zdravstva).

Mali proizvođači vina dostavljaju izvješće o godišnjoj proizvodnji, otpremama i zalihama vina na Obrascu GI-MPV te su obvezni priložiti i popis (inventuru) zaliha sa stanjem na dan 31. prosinca godine za koju se podnosi izvješće.

Više informacija i obrasci <https://carina.gov.hr/registracija-trosarinskih-obveznika/3704>

<https://carina.gov.hr/najcesca-pitanja-i-odgovori-3645/e-trosarine-3899/primjenjuje-li-se-obveza-prijave-i-podnošenja-obrazaca-elektronickim-putem-i-na-male-proizvodjace-vina-i-male-proizvodjace-jakih-alkoholnih-pica/3944>

https://carina.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Procedure/Propisi//NDoc_1450.pdf

Ambalaža (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost)

Pravilnikom je propisano da proizvođači uplaćuju naknade i to:

- *Naknada gospodarenja otpadnom ambalažom* - u svrhu pokrivanja troškova skupljanja i obrade otpadne ambalaže u sustavu, kojim upravlja Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (dalje: Fond). Visina naknade se izračunava ovisno o vrsti i količini ambalaže, koju proizvođač stavlja na tržište – to izračunava Fond.
- *Povratna naknada* – plaća Fond kao stimulativnu mjeru, kojom se potiče posjednik da otpadnu ambalažu od pića preda prodavatelju, koji u svojoj ponudi ima pića ili osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem i za to primi propisani iznos povratne naknade.

Proizvođač je obavezan na vlastiti trošak označiti ambalažu proizvoda, koje stavlja na tržište na području RH:

- brojčanom oznakom i oznakom kratice ambalažnog materijala,
- oznakom za recikliranje,
- GTIN oznakom.

AMBALAŽA ZA RECIKLIRANJE

(6) Brojčana oznaka i kratica za staklo:

MATERIJAL	KRATICA	BROJČANA OZNAKA
Bezbojno staklo	GL	70
Zeleno staklo	GL	71
Smeđe staklo	GL	72
Ostalih boja staklo	GL	73

Primjer označavanja brojčanom oznakom i kraticom ambalažnog materijala za staklo

Proizvođač pića, koji na tržište stavlja ambalažu od pića obuhvaćenu sustavom povratne naknade, obavezan je takvu ambalažu označiti i oznakom sustava povratne naknade.

Proizvođač, koji godišnje stavlja na tržište manje od:

- 300 kg ambalaže od stakla,
- 100 kg ambalaže od papira, kartona i višeslojne (kompozitne) ambalaže s pretežno papir-kartonskom komponentom,
- 50 kg ambalaže od metala,
- 50 kg ambalaže od plastike,
- 50 kg ambalaže od drva,
- 50 kg ambalaže od ostalih ambalažnih materijala,

smatra se malim proizvođačem i ne podliježe obvezi ispunjavanja ciljeva iz članka 5. Pravilnika, kao ni obvezi označavanja ambalaže sukladno Pravilniku, **ali su dužni podnositi podatke Fondu.**

Proizvođači su dužni Fondu podnositi podatke o količini upotrebene ambalaže na propisanim obrascima:

- Obrazac AO10 - izvješće o vrsti i količini jednokratne ambalaže.
- Obrazac AO3 - izvješće o vrsti i količini višekratne ambalaže.

Izvješće se podnosi:

- kvartalno: do 10.- tog u tekućem mjesecu za prethodni kvartal,
- godišnje: do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu.

Način dostave: poštom na adresu Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Radnička cesta 80, Zagreb ili mailom na e-mail: naknade@fzoeu.hr (ovjereno potpisom i pečatom).

Više informacija i obrasci :

http://www.fzoeu.hr/hr/naknade/naknade_temeljem_zakona_o_odrzivom_gospodarenju_otpadom/naknada_za_ambalazu_i_ambalazni_otpad/

ZAKONODAVSTVO RH

- Zakon o poljoprivredi (NN 118/2018),
- Pravilnik o registru vinograda, obveznim izjavama, pratećim dokumentima, podrumskoj evidenciji i proizvodnom potencijalu (NN 48/2014, 83/2014, 147/2014, 110/2016 i 127/2017),
- Zakon o vinu (NN 32/2019),
- Lista zemljopisnih oznaka (NN 64/2017),
- Popis ovlaštenih laboratorija (NN 49/2017),
- Pravilnik o uvjetima analize mošta, vina, drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina i drugih proizvoda na bazi voćnih vina (NN 102/2004 i 64/2005),

- Pravilnik o službenim kontrolama grožđa, mošta, vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina (NN 28/2018),
- Pravilnik o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju vina i voćnih vina (NN 106/2004, 137/2012, 142/2013, 48/2014 i 1/2015),
- Pravilnik o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze (NN 74/2012, 80/2012 – ispravak, 48/2013 i 159/2013),
- Pravilnik o Nacionalnoj listi priznatih kultivara vinove loze (NN 53/2014),
- Pravilnik o upisniku destilatera (NN 137/2005 i 75/2007),
- Pravilnik o proizvodnji vina (NN 2/2005, 137/2008 i 48/2014),
- Popis članova Povjerenstva za organoleptičko ocjenjivanje vina i voćnih vina (NN 20/2019),
- Pravilnik o voćnim vinima (NN 73/2006, 24/2011, 28/2011, 62/2011, 82/2011, 120/2012 i 59/2013)
- Lista tradicionalnih izraza za vino (NN 96/2007, 62/2010, 133/2010, 14/2011, 52/2012, 75/2013, 138/2013, 96/2007, 62/2010, 133/2010, 14/2011, 52/2012, 75/2013, 138/2013, 42/2017 i 49/2017 - ispravak),
- Pravilnik o superanalizi vina, voćnih vina i drugih proizvoda od vina i voćnih vina (NN 71/2008 i 121/2014),
- Pravilnik o kategorijama proizvoda od grožđa i vina, enološkim postupcima i ograničenjima (Narodne novine, broj 114/2010),
- Pravilnik o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, tradicionalnim izrazima i označavanju vina (NN 141/2010, 31/2011, 78/2011 i 120/2012),
- Pravilnik o označavanju vina oznakom sorte vinove loze (NN 79/2017),
- Pravilnik o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti (NN 142/2013 i 49/2014).

OSTALI PROPISI

- Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (29/18, 32/19),
- Pravilnik o Upisniku poljoprivrednika (NN 62/19),
- Pravilnik o upisniku obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (NN 62/19),
- Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (NN 54/19, 126/19),
- Zakon o trošarinama (NN 106/18, 121/19),
- Pravilnik o trošarinama (NN 1/19, 1/20),
- Opći porezni zakon (NN 115/16),
- Zakon o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20),
- Zakona o hrani (NN 81/13, 14/14, 115/18),
- Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja (NN 82/13, 14/14 i 56/15, 32/19),
- Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 81/13, 115/18),
- Pravilnika o registraciji i odobravanju objekata te o registraciji subjekata u poslovanju s hranom (NN 123/19),
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15, 7/20),
- Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 88/2015, 78/2016, 116/2017, 1472020).

Zagreb, svibanj, 2020.

Ministarstvo poljoprivrede

Bani 110, 10010 Zagreb

Tel.: +385 (0) 14882 700

Telefax.: +385 (0) 14882 701

<https://www.savjetodavna.hr/product-category/publikacije/>
www.poljoprivreda.gov.hr

Autori brošure:

Nataša Puhelek Puština, dipl. ing. agr.

Joško Bubalo, dipl. ing. agr.

Marijan Čižmešija, dipl. ing. agr.

Nikolina Štedul, dipl. ing. agr.